

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ТА ЛІДЕРСТВА

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова, вибіркова)

Освітньо-професійна програма Початкова освіта

(назва програми)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Піц І.І. доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, канд. пед. наук, доцент

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://elemed.chnu.edu.ua/?page_id=11

Контактний тел. 0990271478

E-mail: i.pits@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3557>

Консультації Очні консультації: вівторок 14.00-15.00

Онлайн-консультації: середа 14.00-15.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Педагогіка партнерства та лідерства» дає можливість підвищити методичний та практичний рівень професійної компетентності здобувачів вищої освіти відповідно до основних напрямів державної політики у галузі освіти, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

2. Мета навчальної дисципліни:забезпечення – формування уявлень здобувачів вищої освіти про педагогіку партнерства лідерства як ключовий компонент формули Нової української школи та оволодіння основними аспектами педагогічної взаємодії; сутність соціального лідерства, його типи, стилі лідерської поведінки, способи реалізації лідерського потенціалу особистості.

3. Пререквізити. «Вступ до спеціальності», «Загальні основи педагогіки та історія її розвитку», «Теорія та методика виховання», «Дидактика», «Управління в системі освіти», «Педагогічна психологія».

4. 4.1. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК-4	Здатність працювати в команді
ЗК-5	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК-8	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
СК-4	Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність
СК-12	Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи

4.2. Результати навчання

Індекс у матриці ОПП	Програмні результати
ПР-01	Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
ПР-08	Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування
ПР-16	Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні заняття	
Денна	3	6	3	90	15		30		45		екзамен
Заочна	3	6	3	90	10				80		екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	се м	інд	с.р.		л	п	сем	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Педагогіка партнерства – сучасний тип взаємодії між учасниками освітнього процесу Методика класного читання												
<i>Тема 1.</i> Педагогіка партнерства – ключовий компонент НУШ	12	2	-	4	-	6	12	1	-	-	-	11	
<i>Тема 2.</i> Взаємодія учасників освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства	12	2	-	4	-	6	12	2	-	-	-	10	
<i>Тема 3.</i> Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти	15	2	-	4	-	9	15	2	-	-	-	13	
<i>Тема 4.</i> Конфлікти у педагогічній взаємодії	12	2	-	4	-	6	12	1	-	-	-	11	
Разом за ЗМ1	51	8	-	16	-	27	51	6	-	-	-	45	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Методика позакласного читання												
<i>Тема 5.</i> Розподілене лідерство як принцип реалізації педагогіки партнерства	13	2	-	4	-	7	12	1	-	-	-	11	
<i>Тема 6.</i> Теорії виховання лідерських якостей молодших школярів	13	2	-	5	-	6	12	2	-	-	-	11	
<i>Тема 7.</i> Лідер і група (колектив). Team Building	13	3	-	5	-	5	15	1	-	-	-	13	
Разом за ЗМ 2	39	7	-	14	-	18	39	4	-	-	-	35	
Усього годин	90	15	-	30	-	45	90	10	-	-	-	80	

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Запропонуйте методи діагностики особливостей виховання дитини в сім'ї

2.	Складіть план залучення батьків молодших школярів як експертів на уроках у початковій школі
3.	Запропонуйте розгорнутий план-конспект батьківських зборів (тематика за вибором)
4.	Складіть план консультації батьків щодо однієї з актуальних проблем виховання молодших школярів
5.	Запропонуйте методики діагностики, розвитку лідерського потенціалу та формування лідерських якостей молодших школярів
6.	Запропонуйте ряд вправ з формування здатності працювати в команді
7.	Розробіть тренінг розвитку лідерського потенціалу учнів початкової школи
1.	Запропонуйте методи діагностики особливостей виховання дитини в сім'ї

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Комплексний контроль знань студентів з курсу «Педагогіка партнерства та лідерства» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (залік).

Основними формами поточного контролю є такі види робіт:

- 1) виконання тестових завдань з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальними темами;
- 2) моделювання проблемних ситуацій;
- 3) виконання студентами самостійних дослідницьких завдань;
- 4) виконання модульної контрольної роботи (тестування та розв'язання навчальнопрофесійних задач);

5) виконання підсумкової контрольної роботи (тестування та розв'язання проблемних ситуацій з використанням різними навчальними технологіями);

6) опрацювання дидактико-методичної літератури;

7) виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (розробка та захист проєктів).

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Педагогіка партнерства та лідерства» є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проєкти (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Комплексний контроль знань студентів з курсу «Педагогіка партнерства та лідерства» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (екзамен).

Об'єктом контролю є навчальна діяльність студентів з курсу «Педагогіка партнерства та лідерства» та її результати.

Навчальні досягнення студентів визначають оцінюванням:

1) знань – якість відповідей (усних або письмових) студентів, ступінь засвоєння навчальної інформації;

2) умінь і навичок – рівень їх сформованості під час виконання навчальних (ті, що містяться в семінарських заняттях) і контрольних завдань.

Критерії та показники контролю

Основними критеріями оцінювання навчальної діяльності студентів з курсу «Педагогіка партнерства та лідерства» є її систематичність, активність і результативність. Показниками систематичності навчальної діяльності є відвідування студентами лекційних, семінарських занять з курсу та своєчасне виконання навчальних і контрольних робіт.

Активність студента на лекційних, семінарських заняттях визначається якістю підготовки до них і рівнем виконання завдань практичного, творчого та дослідницького характеру.

Показником результативності є правильність виконання на семінарських заняттях усіх видів робіт (зокрема контрольних), ґрунтовність виконання дослідницьких завдань для самостійної роботи, а також участь у науково-дослідній роботі.

Система контролю за навчальною успішністю студентів передбачає поточний, модульний та підсумковий контроль. Завдання поточного контролю полягає в систематичній перевірці розуміння та засвоєння студентами навчального матеріалу з курсу, якості виконання ними практичних, творчих, пошукових завдань (аудиторних і позааудиторних), здатності усно чи письмово відтворювати навчальний матеріал.

Важливою складовою здійснення поточного контролю є перевірка виконання завдань навчальних та для самостійної дослідницької роботи. Завданням модульного контролю є оцінювання засвоєння студентами частини навчального матеріалу дисципліни, що становить у сукупності завершений навчальний модуль (модуль – частина навчальної програми, що побудована з тісно пов'язаних між собою теоретичних і практичних компонентів змісту певної навчальної дисципліни).

Здійснення модульного контролю передбачає виконання студентами контрольної роботи, яка включає комплекс тестових завдань з метою перевірки теоретичної підготовки і розв'язання навчально-професійних задач, які дають можливість продемонструвати студентам здатність практично використовувати набуті знання.

Завданням підсумкового контролю є підсумкова (тестова) перевірка рівня засвоєння студентами теоретичного матеріалу з курсу «Педагогіка партнерства та лідерства» та здатність практично (репродуктивно, конструктивно, творчо) використовувати набуті знання (у процесі моделювання та розв'язання різних проблемних ситуацій). Студенти з недостатніми (низькими) результатами поточного контролю не допускаються до підсумкової контрольної роботи!

Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 40 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Тестові завдання складаються з трьох рівнів завдань: перший рівень – завдання 1 – 25; другий рівень – завдання 26 – 30; третій рівень – завдання 31. Завдання 1 – 25 містять по чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється 1 балом. Максимальна кількість балів на даному рівні – 25.

Завдання 26 – 30 на встановлення відповідності. Необхідно поєднати по чотири пари в кожному завданні. Завдання оцінюються 2 балами. Максимальна кількість балів на даному рівні – 10.

Завдання 31 (третій рівень), розв'язання педагогічної задачі, оцінюється у 5 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може одержати за виконану роботу з даної навчальної дисципліни – 40 балів. Якщо отриманий результат є числом у вигляді десяткового дробу, то він коректується методом математичного округлення до найближчого цілого.

Розрахунок підсумкової оцінки за дисципліну здійснюється таким чином: ПО (100 б.) = 3М1 (35 б.) + 3М2 (25 б.) + КПМ (40 б.).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів за змістовими модулями

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)							Кількість балів (екзамен)	Заг. к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
8	9	9	9	8	8	9		
35				25				

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Барабаш О. Педагогіка партнерства – сучасний стан взаємодії між учасниками освітнього процесу. *Учитель початкової школи*. 2018. С.3-8.
2. Бутенко О. Г. Моральне виховання молодших школярів: педагогіка партнерства в новій українській школі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова*. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи: зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 71. С. 42-45.
3. Ганна Бигар, Ірина Піц, Інна Прокоп, Людмила Тимчук. Теоретичні засади педагогічного партнерства як одного з факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології: зб. наук. праць / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний вищий навчальний заклад імені Григорія Сковороди»*. Переяслав: СКД, 2021. Вип. 13. С.287-298.
4. Денисюк Л. Співпраця з батьками та громадськими організаціями – важлива складова сучасної освіти. *Директор школи*. 2012. № 17 С. 51-57.
5. Журба К. Взаємодія сім'ї і школи у вихованні гідної людини. *Шкільний світ*. 2013. № 18 С. 4-7.
6. Ковтун О. Єдиний освітній простір для педагогів, батьків та їхніх дітей. *Практика управління дошкільним закладом*, 2014. № 4 С. 7-15
7. Коновальчук І.М. Методологічні підходи до підготовки майбутніх вчителів початкових класів до взаємодії з батьками та дітьми в ситуації конфлікту. *Українська полоністика*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, вип.15(15), с.130-138.
8. Коновальчук І.М. Психолого-педагогічна культура взаємодії батьків з дітьми. Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 3 грудні 19 року. Суми.Вид-во «Мрія», 2019. С.212-216
9. Концепція «Нова українська школа». URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата звернення 13.05.2018)
10. Коханова О.П. Психологія партнерської взаємодії в освіті: навч.- метод. пос. К.: Вид-во ПП Щербатих О.В., 2011. 104 с.
11. Кравчинська Т.С. Педагогіка партнерства: основні ідеї, принципи та сутність [Електронний ресурс]. *Підготовка керівних та педагогічних кадрів до реалізації Концепції Нової української школи: Зб. ст. Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф., 6 квітня 2017 р. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2017. С. 85–88,*
12. Крутько М. Відповідальне батьківство. Школа. 2013. № 2 С. 53–56.
13. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера: *навч. посіб.* К.: Знання, 2018. 287 с

14. Нова українська школа: poradnik для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
15. Олійник І. О. Педагогіка партнерства. Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Полтава, 23-24 травня 2018 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2018. С. 19-22.
16. Освітнє лідерство: від теорії до практики : монографія / авт. кол. ; за наук. ред. В. Р. Міляєвої ; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. 296 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/36659>.
17. Піц, І.І., Бигар Г.П., Прокоп І.С., Тимчук Л.І. Теоретичні засади педагогічного партнерства як одного з факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології: зб. Наук. Праць / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний вищий навчальний заклад імені Григорія Сковороди»*. Переяслав: СКД, 2021. Вип. 13. 287-298 с. ISSN: 2415-3729 (Print), 2415-3737 (Online) <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2021-13>
18. Унгурян І. К. Формування гуманних взаємовідносин педагога та учня як складова педагогіки партнерства нової української школи. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2017. № 4 (79). С.330-335.
19. Цуркан Л. Форми роботи з батьками. *Директор школи*. 2016. №5 С.56-59.
20. Черв'якова Н. Педагогіка партнерства як основа формування інноваційного освітнього середовища нової української школи. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2019. № 1 (324), Ч. II. С. 287-294.
21. Яланська С. Педагогіка партнерства в авангарді суспільних змін. *Витоки педагогічної майстерності*. 2017, Випуск 19. С. 380-384.
22. Iryna Pits, Hanna Byhar, Olesia Oliinyk, Building a conceptual model for pedagogy of partnership in the New Ukrainian School. *Studia Gdanskie. Wzryje I rzeczywistosc*. Tom XV, Gdansk 2018. Wydawnictwo Gdanskij Wyzszy Szkoły Humanistyczny. S. 307-320. ISSN 1731-8440, e-ISSN 2544-1426. http://www.gwsh.gda.pl/uploads/oryginal/4/3/fe1d3_Studia_Gdanskie_tom_15.pdf
23. Pits I., Byhar A., Prokop I. Formation of Tolerance of Future Primary School Teachers. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School: monograph / Edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. Prague, 2020. P. 387-394. http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/3678/1/TAPOFT_09.06.2020.pdf

7.2. Додаткова література

1. Романовський О.Г., Пономарьов О.С. Парадокси харизматичного лідерства. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2017. № 1. С. 47–56.
2. Акімова О.В. Розвиток самодостатньої особистості, її соціалізація / О. В. Акімова // *Наша школа*. 2006. № 2-3. С. 25-32.
3. Алфімов Д. В. Теорія і методика виховання лідерських якостей особистості у сучасній загальноосвітній школі : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.07. Луганськ, 2012. 495 с.
4. Алфімов Д. В. Теорія і методика виховання лідерських якостей особистості у сучасній загальноосвітній школі: автореф. дис.: 13.00.07. Донецьк, 2012. 495 с.
5. Белікова Ю. В. Становлення та переваги емоційного лідерства. *Український соціум*. 2012. № 2 (41). С. 7-15.
6. Галузяк В., Акімова О., Громов Є. Сучасні зарубіжні підходи до розуміння лідерства і виховання лідерів. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2019. № 1. С. 32–53.
7. Корженко В.В. Філософія виховання: зміна орієнтацій : монографія. Київ : Вид-во УАДУ, 1998. 304 с
8. Лідери ХХІ століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій для управління соціальними системами: *Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції 29-30 вересня 2020 року* / За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХП», 2020. 226 с.
9. Пономарьов О.С., Чеботарьов М.К. Відповідальність в системі професійної компетентності фахівця : навчально-методичний посібник. Харків : Підручник НТУ «ХП», 2012. 220 с.
10. Пономарьов О.С., Черкашин А. І. Особистісний розвиток лідера в процесі виховання. *Теорія і практика сучасної психології*. 2019. № 5. Т. 2. С. 121-127.
11. Романовський О., Квасник О., Шаполова В. Обов'язкові складові особистості харизматичного лідера як запорука його успіху. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2017. № 1. С. 60–73.
12. Салій Б. Система лідерства в системі освіти України. *Вчені записки університету «Крок»*. 2022. № 2 (66). С. 152-156.
13. Семенов А. Виховання лідерів: практика інформаційно-збагачувальної роботи з педагогами та батьками молодших школярів. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2015. № 12. С. 228-234.
14. Слесик К. Виховання лідерів. Харків : Основа, 2009. 128 с
15. Ягоднікова В. Виховання лідерів. *Виховна робота в школі*. 2019. № 10. С. 2–36.
16. Ягоднікова В.В. Учнівське самоврядування як засіб виховання лідерів. *Наука і освіта*. 2015. № 3-4. С. 104-106.

Інформаційні ресурси

1. Белікова Ю. В. Емоційний профіль лідера. Соціальна психологія. 2012. №2. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4763/1/1.%d0%95%d0%9c%d0%9e%d0%a6%d0%86%d0%99%d0%9d%d0%98%d0%99%20%d0%9f%d0%a0%d0%9e%d0%a4%d0%86%d0%9b%d0%ac%20%d0%9b%d0%86%d0%94%d0%95%d0%a0%d0%90.pdf>
2. Бучма В.В. діалогічна взаємодія як складова педагогіки партнерства в концепції нової української школи. *Формування позитивної громадської думки щодо освітніх інновацій: підсумки IV етапу експерименту* : матеріали круглого столу (м. Київ, 13 червня 2019 р.). *Вісник психології і педагогіки*. Випуск 24. 2019. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718225/1/%D0%94%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%B2%D0%B7%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D1%96%D1%87%D1%8F%D0%BA%20%D1%81%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B8%20%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%9D%D0%A3%D0%A8.pdf>
3. Взаємодія в школі: 6 прикладів змін через партнерство. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/smart-osvita_veb.pdf
4. Воронюк О., Цюняк О. Педагогічні аспекти формування лідерських якостей молодших школярів в умовах сучасної початкової школи. URL: <https://conference.pu.if.ua/forum/files/30112017/1/voron.PDF>
5. ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
6. Електронний навчальний курс «Лідерство в освіті та ІТ». <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3382>
7. Ковальчук В. Лідерство в умовах трансформації школи. *Відкритий урок: розробки, технології, досвід*. URL: <https://osvita.ua/school/method/6563/>
8. Концепція «Нова українська школа» URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата звернення 13.05.2018).
9. Кравчинська Т. Педагогіка партнерства: повага до особистості. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/195383452.pdf>
10. Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/707221/1/%D0%9A%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf>
11. Меморандум співпраці батьків, учнів та педагогів. URL: <https://nus.org.ua/memorandum/>
12. Новицька Є. О. Педагогіка партнерства в умовах НУШ. URL: http://91.250.23.215:8080/jspui/bitstream/123456789/1734/1/nush_2020.pdf#page=170
13. Сесик О.О. Педагогіка партнерства – ключовий компонент формули нової української школи. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14898/1/Sesyk.pdf>